

KURIER WILEŃSKI

DZIENNIK NIEZALEŻNY

Rok założenia 1840

nr 71 (13105)

Wtorek, 15 kwietnia 1997 r.

cena 1 Lt

Wybory

Frakcja AWPL na razie nie powstanie

W minioną niedzielę w Trockim Okręgu Wyborczym nr 58 odbyły się powtórne wybory do Sejmu, podczas których o mandat poselski ubiegało się dwoje kandydatów - przedstawicielka Związku Centrum Danute Aleksuniene oraz kandydat z ramienia Akcji Wyborczej Polaków na Litwie Henryk Jankowski. Wybory w tym okręgu wygrała D. Aleksuniene, która wyprzedziła H. Jankowskiego o około 2000 głosów. Nowo wybrana 139 posłanka swoim mandatem wzmocni 14-osobową frakcję Centrum. W litewskim parlamencie pozostaną więc nie obsadzone już tylko dwa ze 141 mandatów, gdyż, jak już pisaliśmy, w Wileńsko-Trockim i Nowowilejskim Okręgach Wyborczych nie później niż w ciągu roku odbędą się ponownie wybory do Sejmu.

Tak więc z ramienia AWPL na razie w Sejmie będą zasiadali tylko

dwaj posłowie - Jan Gabriel Mincewicz i Jan Sienkiewicz. Ze względu na to, że utworzenie frakcji wymaga udziału co najmniej trzech posłów, w Sejmie na razie nie powstanie frakcja AWPL. W chwili obecnej Jan Mincewicz należy do frakcji posłów niezależnych, natomiast Jan Sienkiewicz na razie nie ujawnił, czy i do jakiej frakcji zamierza dołączyć.

Obecnie w litewskim parlamencie działa 9 frakcji - zrzeszająca 69 posłów frakcja konserwatywnych, 16-osobowa frakcja chrześcijańskich demokratów, 14-osobowa - centrystów, liczące po 12 członków frakcje LDPP i socjaldemokratów, 4-osobowa frakcja niezależna oraz zrzeszające po trzech posłów frakcje liberalnych reform, demokratów oraz frakcja łączona.

Inf. wł.

Polskie odznaczenie dla litewskiego poety

Znany litewski poeta i działacz prof. Tomas Venclova, mieszkający w USA, został w niedzielę odznaczony Krzyżem Komandorskim Orderu Zasługi RP za umacnianie stosunków polsko-litewskich.

Uroczystość wręczenia orderu, nadanego przez prezydenta Aleksandra Kwaśniewskiego, odbyła się w Konsulacie Generalnym RP w Nowym Jorku. Wzięli w niej udział konsul generalny w Nowym Jorku Ryszard Klemm i konsul generalny Litwy Petras Anusas.

Điękując za odznaczenie prof.

Venclova powiedział w języku polskim i litewskim, że od 20 lat starał się działać na rzecz zbliżenia narodów polskiego i litewskiego. Litewski działacz i poeta jest przyjacielem laureata literackiej nagrody Nobla, Czesława Miłosza. Pisywał m.in. do paryskiej „Kultury”.

Tomas Venclova, który pochodzi z Wilna, a obecnie mieszka w New Haven, w stanie Connecticut, wielokrotnie podkreślał publicznie konieczność utrzymywania przyjaznych stosunków między Polską i Litwą.

Z konferencji prasowych

Arvydas Vidziunas zarzuca

Kierownictwo Związku Ojczyzny jest oburzone zachowaniem się prawicowych radnych, którzy postanowili, iż nie będą popierali kandydujących na stanowiska merów konserwatywów. Podczas wczorajszej konferencji prasowej w Sejmie starosta frakcji konserwatywów Arvydas Vidziunas oświadczył, iż przyczynę takiego postępowania niedawnych sprzymierzeńców ZO upatruje w „uśmiechu Czesłosa Jurszenasa”. Przewodniczący sejmowej frakcji konserwatywów (twierdzi, że z trudem sobie tłumaczy, dlaczego w Taurage, Plunge, Raseiniai i Mariampolu kandydaci chrześcijańskich demokratów na stanowiska merów są popieranymi przez radnych LDPP. Doszło do tego, że konserwatyści, którzy w większości samorządów stanowią większość, w niektórych rejonach

muszą tworzyć opozycję wobec nowo powstających koalicji, w skład których wchodzi także prawicowa radnia. Arvydas Vidziunas podczas konferencji pouczal prawicowe partie, że powinny one czuć, do jakiego stopnia można się łączyć w koalicje z partiami o innej orientacji, tym bardziej, gdy czyni się to tylko w imię wzmocnienia swoich wpływów „poprzez kłusanie Związku Ojczyzny”.

Podczas minionej kadencji w samorządach konserwatyści mieli aż 39 merów, obecnie także 22 i to jest prawdopodobnie powodem ich rozgorzczenia. Mimo to, że konserwatyści mają pewne trudności z tworzeniem koalicji w samorządach, to jednak liczą, że ta sytuacja nie będzie miała negatywnego wpływu na koalicję na wyższym szczeblu, czyli na koalicję rządzącą.

Czesłovas Jurszenas odpowiada

Przewodniczący opozycyjnej frakcji LDPP Czesłovas Jurszenas na powyższą krytykę zareagował podczas swojej konferencji prasowej. Oświadczył mianowicie, że konserwatyści, nie mogą się cieszyć z wyników wyborów samorządowych, chociaż odnieśli w nich duży sukces. Zdaniem szefa LDPP świadczy o tym fakt, że Związek Ojczyzny obsadził swoimi ludźmi zaledwie 22 stanowiska merów, czyli o 16 mniej niż w 1995 roku. Co prawda w 10 samorządach merów jeszcze nie wybrano, jednak Cz. Jurszenas nie sądzi, że wszystkie te stanowiska przypadną konserwatydom.

Przywódca LDPP nie ukrywał, iż jednym z zadań politycznych tej partii jest przeciwstawianie się umacnianiu się w kraju wpływów konserwatywów. I jego zdaniem to się udaje, gdyż w niektórych miastach i rejonach dzięki poparciu LDPP na stanowiska merów zostali wybrani bądź przedsta-

wiciele centrolewicy, bądź po prostu nie konserwatyści.

Czesłovas Jurszenas nie ukrywał satysfakcji z faktu, że na jego nawoływanie do hamowania wpływu konserwatywów zareagowali także przedstawiciele innych sił politycznych. Zdaniem szefa LDPP, wynika to z faktu, że ludzie boją się autorytarnych wpływów na rozwój demokracji. „Jest to strach spowodowany atmosferą niepewności, jaka zapanaowała po przyjęciu do władzy konserwatywów, strach przed ujawnieniem, że jesteś lewicowcy” - twierdzi Cz. Jurszenas.

Przywódca LDPP uważa, że niepowodzenia konserwatywów wynikają też z tego, iż nie liczą się oni ze swoimi koalicyjnymi partnerami, zresztą i w swoim gronie w ważnych dla państwa kwestiach często mają trudności z osiągnięciem porozumienia.

Inf. wł.

POLSKIE LINIE LOTNICZE - POLISH AIRLINES

Dogodne połączenia z Wilna przez Warszawę do:
Aten,
New Yorku,
Chicago,
Los Angeles,
Pekinu,
Istambułu,
Tel Awiwu.

Wilno, tel. 26-08-19.

BP "EKONA POLSKA" Spółka z o.o. 04-994 Warszawa ul. Pożary 19

Oferujemy:

- opakowania dla przemysłu spożywczego z tworzyw sztucznych PS i PP (kubki, pojemniki, przykrywki),

- folia PS i PP,
- nadruki w sześciu kolorach,

- krótkie terminy realizacji.

Tel. (8 104822) 6127485
tel/fax (8 104822) 6127488

(Zam. 342)

SENTENCJA DNIA

Idąc do przodu, patrz, czy zostawiasz ślady, po których mógłbyś wrócić.

Ewa LEWANDOWSKA

I Festiwal Teatrów Szkolnych

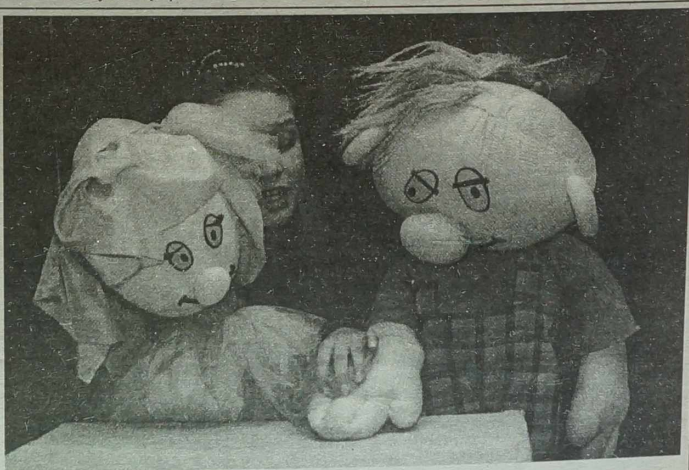
Nagrody - dla wszystkich uczestników

Pomysł zorganizowania przeglądu teatrów szkolnych narodził się wiosną ubiegłego roku. Stuchaczki Studium Kultury Polskiej wystawiały wówczas swoje dyplomowe spektakle - włożyły w przygotowania wiele pracy, wiele serca. Niestety, efekty ich pracy obejrzeć mogło ograniczone grono osób, a przecież spektakl żyje tylko wtedy, gdy jest grany. W ten sposób zrodziła idea zorganizowania prawdziwego święta, którego bohaterami byłoby teatryki szkolne, działające przecież w wielu szkołach (w niektórych jest ich nawet kilka), nie tylko w tych, gdzie pracują absolwentki Studium. Po wielu perypetiach Festiwal stał się faktem: w ciągu dwóch dni na scenie gościnnej sali szkoły im. Wł. Syrokomli wciąż

zmieniały się dekoracje, grali coraz to inni aktorzy.

W inauguracji imprezy, zorganizowanej przez Stowarzyszenie Nauczycieli Szkół Polskich na Litwie „Macierz Szkolna”, udział wzięli goście honorowi: Konsul Generalny RP w Wilnie Waldemar Lipka-Chudzik, jeden z założycieli Funduszu „Wileńszczyzna” Mieczysław Waszkowicz oraz Alieja Barbara Kosinskiene, reprezentująca Ministerstwo Oświaty i Nauki RL. W jury zasiadli Izabella Pótorak, wiceprezes Podlaskiego Oddziału „Wspólnoty Polskiej” w Białymstoku, Dorota Kukawska z Białostockiego Towarzystwa Kultury Teatralnej oraz Stanisław Michalkiewicz, dziennikarz, absolwent Studium Kultury Polskiej.

(Dokończenie na str. 4)

Pomysłowo wykonane lalki podobały się widzom

(Dokończenie ze str. 1)

W pierwszym dniu jury i widze wie obejrzyli 11 przedstawień. Z reporterskiego obowiązku (a kronikarskiego również: był to przecież pierwszy taki festiwal) wymienić należy wszystkie. A więc, jako pierwszy wystąpił najmłodszy aktorzy, mianowicie, zespół teatralny z przedszkola nr 115 (kier. A. Masztaler, W. Błażewicz) pokazał bajeczkę „Brzydkie kaczątko”, potem był kolejno - grupa teatralna ze szkoły śr. im. Jana Pawła II (kier. D. Houbowska) - „Koniec świata”, teatr dramatyczny ze szkoły śr. w Podbrzeziu (kier. T. Berezinska) - „Dziady” cz. II, teatrzyk klasowy „Też” ze szkoły śr. im. Wł. Syrokomi (kier. A. Zienkiewicz) - „Co lubię dzień”, teatr dramatyczny ze szkoły śr. w Połukni (kier. A. Kamilewicz) - „Najzwyklejszy cud”, zespół teatralny ze szkoły gimnazjum im. A. Mickiewicza (kier. I. Litwinowicz) - „Wesołe Tuwimi”, grupa teatralna ze szkoły śr. w Kowalczkach (kier. E. Ajauskaitė, R. Jaświn) - „Dziady” cz. II; teatr dramatyczny ze szkoły śr. w Lawaryszkach (kier. K. Narkiewicz) - „Kiedy Ziemiowi miał siedem lat”, teatr dramatyczny ze szkoły śr. w Rukojniach (kier. A. Ragucka) - „Leśny festiwal”, zespół teatralny „Betania” ze szkoły śr. im. J. I. Kraszewskiego (kier. A. Mroczek) - „Cień ojca”, teatr „Iskierka” ze szkoły śr. im. Jana Pawła II (kier. A. Masztaler) - „Pociąg marzeń”.

Następnego dnia grupa teatralna ze szkoły śr. w Rudziszkach (kier. H. Łozowska) zaprezentowała bajkę „Czerwony Kapturek”. Widzowie obejrzyli również 5 spektakli lałkowych, „Tomcio i Dwanastu Braci” (teatr „Figielek” ze szkoły początkowej w Skojdziszkach, kier. M. Lewicka), „Otwórz okienko” (teatr szkoły śr. w Rudominie, kier. J. Aleksandrowicz) - „Maruba i lampary” (teatr dziecięcy „Na wesoło” szkoły śr. nr 5, kier. J. Haarsimowicz), „Przygodę złotej gwiazdki” (teatr parafialny w Rukojniach, kier. H. Bakuło), „Jak krawiec Niteczka został królem” (teatr „Czaborek” szkoły śr. w Pogirach, kier. J. Paczyńska).

Wszystkie przedstawienia bardzo się różniły pod wieloma względami. Teatycznie: teatry szkolne pokusiły

się o wystawienie rzeczy niezwykle trudnej, mianowicie - II części „Dziadów”, były też przedstawienia śpiewane, inscenizacje wierszy Tuwima i Brzechwy i bajeczki, znane każdemu dziecku. Spodziewać się należy, że każdy widz, niezależnie od wieku, znalazł tu coś dla siebie. Scenografia większości spektakli, co podkreślali później członkowie jury, była ciekawa i pomysłowa. Niektóre koncepcje okazały się wprost zaskakujące. I tu nasuwa się stwierdzenie: im prostsze rzeczy wykorzystano, tym ciekawsze elementy scenograficzne pojawiły się na scenie. Dwa skrawki materiału, kij - i już jest łódka, jeszcze chwila, i żagiel zamienia się w strój dla małej strojniczki. Tuzin kolorowych chustek może być pięknym strojem dla Kury (czyż nie wspaniale to pióra?!). Reżyserzy teatrów szkolnych mogą liczyć przede wszystkim na własną pomysłowość, próbować różnych sposobów, by koszty przedstawienia były jak najmniejsze. Przygotowanie dekoracji i strojów pochłonęło im najwięcej czasu i wysiłku. „Na plus” członkowie jury oceniali również to, że dzieci, które operowały lałkami w spektaklach

P. Izabella Półtorak i p. Józef Kwiatkowski gratulują nagrody kierownicze teatryku „Też” ze szkoły im. Wł. Syrokomi p. A. Zienkiewicz

Nagrody - dla wszystkich uczestników

lałkowych, ubrane były na czarno, jak aktorzy teatrów zawodowych.

Mali aktorzy byli, niewątpliwie, głównymi bohaterami święta. Ogółem w spektaklach uczestniczyło prawie 300 dzieci - liczba całkiem pokaźna. Kto wie, być może, są wśród nich przyszłe gwiazdy sceny? Nieprzecież, wrodzone zdolności u niektórych dostrzeżać się już teraz: przy tym jeszcze nie zmanierowane, a przez to tchnące autentyzmem. A zresztą, wszystkie dzieci, które tu wystąpiły, są zdolne i pracowite. Należą się im duże brawa. Brawa należą się również prowadzącym teatryki uczniom za to, że potrafili zarazić swoich podopiecznych teatru, że poświęcając im tyle czasu, za to że po prostu chce im się robić więcej niż przewiduje program

szkolny. Oczywiście, były również pewne błędy i niedociągnięcia, przed tym jednak nie zdajemy się ustrzec nawet teatry zawodowe. „Pamiętajcie, że komisja ocenia tutaj i w tej chwili!” - powiedziała p. Izabella Półtorak zwracając się podczas omawiania wyników przeglądu do pań, które wyreżyserowały przedstawienia. Niestety, tak już bywa, że nawet najlepszy spektakl może się nie udać, a ten niedopracowany - pójść świetnie i zrobi furorę.

Szkoły, szczególnie wiejskie, często nie dysponują większą sceną, próby odbywają się na małych lub nawet w klasach. Kiedy więc mali aktorzy mają zagrać na obcej, dużej scenie, czują się zagubieni, nie umieją sobie poradzić, dziecięce głosy są zbyt

ślabe, żeby były słyszalne również w końcu sali, a w wyniku - całe przedstawienie traci swój urok.

Zdarzyło się w niektórych spektaklach zbędne przedmioty wśród dekoracji, czasami ogólny widok stroju psuło nieodpowiednie obuwie. Są to jednak błędy, które da się naprawić, a z pewnością nie zepsuły wspaniałej atmosfery festiwalu.

Wśród takiej różnorodności trudno było jednoznacznie wytypować zwycięzców. Nagrody otrzymały wszystkie zespoły. Jury wybrało 5 zespołów, które wyjadą na przegląd i kolonie artystyczne do Polski: „Iskierka” ze szkoły im. Jana Pawła II, „Też” ze szkoły im. Wł. Syrokomi, teatr dramatyczny ze szkoły w Lawaryszkach, grupa teatralna ze szkoły im. Jana Pawła II i teatr dziecięcy „Na wesoło” ze szkoły śr. nr 5. Inne zespoły otrzymały nagrody magnetyfony. Przyznano też nagrody książkowe za najlepsze role: za rolę Józefa w spektaklu „Cień ojca”, za rolę Piasta Kołodzieja („Kiedy Ziemiowi miał siedem lat”), za rolę Chrząszcza („Pociąg marzeń”). Za oprawę plastyczną przedstawienia wyróżniono najmłodszych uczestników - teatr z przedszkola nr 115 oraz zespoły z Rukojni („Leśny festiwal”) i Rudziszek („Czerwony Kapturek”). Skoro mowa jest o nagrodach, dodać należy, że zostały one ufundowane przez Konsulat Generalny RP w Wilnie i Fundusz Rozwoju Oświaty, Kultury i Sportu „Wileńszczyzna”. Dzieci z przedszkola nr 115 otrzymały słodczy od ZPLU. Prezes ZPLU Ryszard Maciejki również wziął udział w uroczystości wręczenia nagród. Finansowo organizatorów festiwalu wsparły również Podlaski Oddział „Wspólnoty

Polskiej” w Białymstoku i Departament Problemów Regionalnych i Mniejszości Narodowych. Fundusz „Wileńszczyzna” opłacił też koszty dojazdu zespołów z Połukni i Rudziszek.

W tym miejscu można by relację z I Festiwalu Teatrów Szkolnych zakończyć, gdyby nie jeszcze jeden wart odnotowania fakt. Zacząć należałoby od tego, że już wtedy, gdy słuchaczki drugiej edycji Studium Kultury otrzymały dyplomy, ze wspólnych rozmów i dyskusji wynikło pytanie: co dalej? Owszem, wystawiły spektakle dyplomowe, ale nie chcą na tym poprzestać, chcą realizować kolejne przedstawienia, chcą pokazywać je nie tylko we własnej szkole. Okazało się też, że mają problemy z doborem repertuaru (brak dobrych scenariuszy!), że przydałoby się nieraz fachowa porada, jakie wskazówki co do scenografii i oprawy muzycznej, że po prostu dobrze byłoby się od czasu do czasu spotkać, pomóc sobie nawzajem. Tak zrodził się kolejny pomysł, mianowicie, założenia Klubu Miłośników Teatrów Szkolnych. Podczas zamknięcia Festiwalu, w wyniku wspólnej dyskusji kierowników teatrów dziecięcych, właśnie taka decyzja zapadła. Klub działać będzie przy „Macierzy Szkolnej”, jego prezesem została Alicja Zienkiewicz. Na swoje barki Klub weźmie obowiązki zorganizowania II Festiwalu Teatrów Szkolnych, który odbędzie się za rok, w kwietniu.

I Festiwal Teatrów Szkolnych przeszedł już do historii. Nagrody zostały rozdzielone. Na zakończenie wypada zaznaczyć sprawną organizację imprezy: polonistka szkoły im. Wł. Syrokomi p. Danuta Korkus i jej wychowankowie dbali o to, by wszystko odbywało się bez usterek.

Barbara SOSNO
Fot. Marian Paluszkievicz

„Dziady” cz. II w interpretacji grupy teatralnej ze szkoły śr. w Kowalczkach

„Pociąg marzeń” - grają dzieci ze szkoły im. Jana Pawła II

Na scenie - najmłodszy uczestnicy - dzieci z przedszkola nr 115

Weseli mieszkańcy lasu (mali aktorzy z Rukojni) wystąpili podczas „Leśnego festiwalu”

W maju br. jeden z wileńskich szkolnych zespołów artystycznych - „Świtezianka” święcić będzie okrągłą datę - dwudziestolecie swego istnienia. W Szk. Śr. im. Szymona Konarskiego, w której działa ten zespół, na stole dyrektor Teresy Michajłowicz leżą już zaproszenia na uroczystość, intensywnie trwają przygotowania do koncertu jubileuszowego. Chyba stosowna chwila, by pokusić o dotarcie do źródeł tego kulturotwórczego zjawiska wśród polskiej młodzieży szkolnej.

By wysublimować aurę odczuć zbiorowości wokół „Świtezianki”, zrozumieć skalę dobra, jakim się kierowano, przeprowadziłem kilka rozmów z niektórymi, niestety, tylko niektórymi osobami, związanymi z tym zespołem. Chyba nie ma tu potrzeby krępować się pewnych słów. Zanurzeni w hipokryzji poprzecznych dziesięcioleci, nie zawsze mówiliśmy swoim własnym językiem, tym nie-

mniej szukaliśmy siebie, naszej prawdy w kulturze narodowej, tradycji przodków.

Pierwszą rozmówczynią o sobie, o szkole, o „Świteziance” była Teresa Sokołowa, obecnie emerytowana nauczycielka, działaczka ZPL, Macierzy Szkolnej. Oto jej relacja.

Walałem w trockim rejonie, w małej szkółce, ale po trzech miesiącach byłem już w tym samym rejonie w Rudziškach. Była to szkoła z perspektywą na średnią. Oprócz polskiego miałem gimnastykę.

Właśnie tam poznałem swego przyszłego męża Pawła Sokołowa. To był szczęśliwy okres młodego życia, pobraliśmy się w 1958 r. Mąż zawsze był mi ogromnie pomocny w pracy, szczególnie w okresie, kiedy pracowałam już w Wilnie w szk. sr. nr 29 jako z-ca dyr. ds. zajęć pozalekcyjnych, również był niezawodny w okresie tworzenia i działania zespołu „Świtezianka”. Mąż był wtedy w dyrekcji pobliskiej fabryki wiertel. Do dziś tworzymy szczęśliwą rodzinę, wychowaliśmy syna i córkę, znają po trzy języki, są Polakami.

1. Wpisani w kulturę polską

Wszyscy poparli „Świteziankę”

Właśnie tam poznałem swego przyszłego męża Pawła Sokołowa. To był szczęśliwy okres młodego życia, pobraliśmy się w 1958 r. Mąż zawsze był mi ogromnie pomocny w pracy, szczególnie w okresie, kiedy pracowałam już w Wilnie w szk. sr. nr 29 jako z-ca dyr. ds. zajęć pozalekcyjnych, również był niezawodny w okresie tworzenia i działania zespołu „Świtezianka”. Mąż był wtedy w dyrekcji pobliskiej fabryki wiertel. Do dziś tworzymy szczęśliwą rodzinę, wychowaliśmy syna i córkę, znają po trzy języki, są Polakami.

Mieliśmy, prawda, w swoim czasie dylemat: wyjechać do Polski czy nie? Ojciec miał już papiery, ale w końcu je porwał. Powiedział: „Wileńska ziemia to moja ziemia i nigdzie stąd nie ruszę”. Męża ojciec był duchownym prawosławnym z malackiego rejonu, zesłano go na Syberię, wrócił, ale był załamany, zupełnie inny człowiek. Mąż też odczuwał, że ciągle wisiło nad nim: „syn zdrajcy”. Ojca oskarżono, że miał odwoływać ludzi od kochozów.

W Wilnie więc przyszedł do szkoły nr 21, która wtedy była litewska, ale miała polskie klasy początkowe. To była 8-latką, potem się zła-

żyła w niej też klasy rosyjskie. Została tam Ilcewiczowa, która m odtąpiła klasę IV, a sama wzięła od początku I, której ja się bałam, nie miałam doświadczenia z tak małymi dziećmi i odczuwałam dużą odpowiedzialność. Kiedy potem rosyjska szkoła nr 13 przeszła do nowego gmachu, my przeszliśmy na jej miejsce przy ul. Konarskiego, tuż niedaleko siedziby RiTV. Dopiero, kiedy zbudowano nowy gmach dla litewskiej szkoły nr 21 przy Skroblu, z Konarskiego wróciłam znowu na Stajbininku. Propozycję od administratora otrzymałam jeszcze na Konarskiego bodaj w roku 1967. To

zrucali moją postawę. Niektórzy ludzie mnie nie znają do dziś. Jestem bardzo skromna z natury, wrażliwa, nieśmiała. Isé do urzędów? Owszem, ale tylko w sprawach trybunał, o swoje mi przychodzi ciężko. Ale milczeć w pewnych istotnych sprawach nie trzeba. Uważam, że Polacy tu grzeszą, że często milczą. Mąż, jak powiedziałam, rozumiał moją nauczycielską pracę. W szkole zebrali się ludzie utalentowani i potrafiliby prowadzić m. in. kółka zainteresowań. Dobrze się złożyło, że przyszła Czesława Tatol. Choć geograf, to prowadziła muzykę, szkolowała dzieci do koncertów rosyjskich. Oddana była

zapaliła się, ale po paru rozmowach stopniowo dała się skusić i przyjęła u nas w szkole pracę zastępowej pionierskiej... Oczywiście prowadziła od samego początku „Świteziankę”. Wiadziałam, że tym była. Mojej tu zasługi mało, tylko organizacyjnie regulowałam. Każdy z nauczycieli tu dawał maksimum, również rodzice solidnie przykładali się. Entuzjazm był szczególnie wśród nauczycielek. Ilcewicz pomagała dzieciom, Tatol nadal brała na siebie muzykę, a Jankielaj, mając złote ręce stroiła dzieci. Krystynie było na początku ciężko, koleżanki z administracji zarzucały mi, że odegłam od internacjonalizmu tak, jak teraz się zarzuca odeganie od integracji... W początkowych klasach trzykrotnie wykonywałam przeprowadzanie choinek oddzielnie od rosyjskich, bo dzieci nie znając wzajemnie języka tylko się nudziły razem. Uznałam, że lepiej niech każdy sobie szykuje swoje. Rodzice podtrzymali, pierwsza bodaj pani Kukolewska, prezeska komitetu rodzicielskiego. To było tak, jakby jednocześnie wszyscy poparli „Świteziankę”, jej istnienie. Zdyś nawet zastanawiam się, jak wtedy tak mogłam eksploatować nauczycieli, jak osmieiliłam się, ale z efektów wysiłku wszyscy mieli wielką satysfakcję. Rosyjskie klasy były poza zespołem polskim, mieliśmy motywację, że Krystyna robi tylko to, co umie, czyli trzeć polski. Mówiło się im, aby poszukali kogoś do ich specyfiki, że na to się zgadzam. Ale robili wieczerki i marsze pionierskie, a nasi robili wieczerki i da rodziców, dziadków, na Dni Dziecka i wychodził bardziej swojsko, zaszepelało własne tradycje. Cenię za te początki Władysława Korkucia, który nam tak mocno pomógł we wszystkim. Cenię Krystynę za jej fantazję, dobre ambicje. Szczęściem było przyjsię Teresy Michajłowicz. Otrzymała zespół opieką i uczuciem takim, jak by go sama zakładała. Przejęła po mnie moje funkcje służbowe. Obraziliłam innych nauczycieli, gdybym powiedziała, że nie sprzyjali pracy pozalekcyjnej. Angażowali się naprawdę wszyscy, toteż jeszcze raz powtarzam, że szkoła ta to moje najwspanialsze, najmiej wspomiane lata pracy pedagogicznej. Cdn.

Zanatowała
Danuta
WEROWSKA

NA ZDJĘCIACH: gmach Wileńskiej Szk. Śr. nr 29 (dzis im. Sz. Konarskiego) przy ul. Sz. Konarskiego i obecnie - przy Stajbininku;

Pierwsi kierownicy „Świtezianki”: (od lewej) Czesława Tatol (kapela), Władysław Korkuc (chór), Krystyna Bogdanowicz (choreografia) oraz Teresa Michajłowicz, wicedyrektor ds. zajęć pozalekcyjnych; Teresa Sokołowa.

Fot. Bronisława Kondratowicz i archiwum

Pamięci profesora

Wielostronne zainteresowania

Mija 75 rocznica urodzin i 25 śmierci wybitnego litewskiego muzykologa Juliusa Szpiigelglasasa. Skromny, spokojny, zrównoważony, oczynaty, bogaty wewnętrznie był dla wielu wychowawcą i autorytetem w historii i teorii muzyki. Napisał wiele prac z tej dziedziny.

Zainteresowania jego były wielostronne. Pisał recenzje na koncerty rodzinnych i przyjezdnych solistów, na spektakle muzyczne, artykuły o nowych utworach kompozytorów litewskich, o rozwoju różnych rodzajów muzyki, wychowaniu muzycznym.

Był mołem książkowym. Jak wspomina żona, była solistka Teatru Opery i Baletu, śpiewaczka Irena Zukaitė, w czasach młodości nieraz wracał do domu ze skrzuszoną miną i pytał: „Czy nam wystarczy pieniędzy do pierwszego?” „Bo co?” - pytała żona. Wtedy wyciągał z teki z miną winowajcy jakiś nowy tom, czy płytę świeżo nabytą. Miał bogatą bibliotekę, którą stał uzupełniał. W swoim czasie profesor Szpiigelglasas zajął się studiowaniem dziejów muzyki symfonicznej w ogóle i litewskiej w szczególności. Do niego należała studium symfonii J. Juzeliunasa, S. Vainiunasa. Dużo miejsca poświęcał wokalistyce, a szczególnie rodzajowi pieśni, romansu. Z jego prac korzystał wykładowcy muzyki, lektorzy różnego rodzaju placówek oświatowych.

Był aktywnym propagatorem muzyki, sam wygłaszał prelekcje dla szerszego niż studenckiego grona słuchaczy. Jego wykłady były pasjonującymi opowiadaniem o poszczególnych muzykach, epokach, stylach. Napisał też kilka monografi o muzykach litewskich.

Urodził się w Kownie 15 kwietnia 1922 r. Podczas wojny wyemigrował do Rosji. Pracował jako dyrygent chórow. Po wyzwoleniu wrócił do kraju. Wstąpił do Konserwatorium Wileńskiego. Studiował teorię muzyki u samego prof. J. Bendoriusa. Potem skończył aspiranturę w Konserwatorium Leningradzkim. Jeszcze w czasach studiów wykładał w Wileńskiej Szkole Muzycznej im. Tallat-Kelpszys, gdzie właśnie miałam zaszczyt słuchać jego ciekawych lekcji. Opowiadał zwykle więcej niż przewidywały programy, nasycając je interesującymi szczegółami, co czyniło materiał bardziej dostępnym dla ucznia. Potem wykładał w Konserwatorium Wileńskim.

Mieszkał na Zwierzynku, na ul. Starej Dawni mieszkańcy pamiętają z pewnością tego postawnego pana, kroczącego pod ręką z jasnowłosą żoną. Zawsze byli zwrócić usposobieni do ludzi, zawsze uśmiechnięci.

Dziś w Wileńskiej Akademii Muzycznej odbędzie się niewielka uroczystość, zostanie otwarta wystawa poświęcona profesorowi J. Szpiigelglasasowi.

Barbara ZNAJDZIŁOWSKA
NA ZDJĘCIU: profesor Julius Szpiigelglasas.

(Zdjęcie z albumu rodzinnego)

Spotkanie w Klubie Emerytów

Wiosenne „Chryzantemy”

Wiegelnej niedzieli w Pałacu Kultury w Nowej Wilejce Klub Emerytów zorganizował koncert własnego zespołu „Chryzantemy”. Na imprezę przybyło ponad 200 osób w różnym wieku. Wszyscy byli bardzo zadowoleni - za 1 Lt wejściowego mieli bowiem parę godzin świetnej zabawy, każdy bowiem znalazł sobie coś, co tylko jemu się podoba. Należy zaznaczyć, że specjalnej okazji ku temu nie było - po prostu dwa razy w miesiącu zbierają się ludzie w podobnym wieku, aby w towarzystwie zapamięć o troskach życia codziennego. Wspólne „posiaduski” przy samowarze” dobrze robią ludziom, o których państwo zupełnie zapomniało, zapomniało, że oni też potrzebują chociażby odrobiny ciepła.

Wróćmy jednak do zespołu „Chryzantemy”, który nam przedstawia przewodnicząca Klubu Emerytów pani Regina Owczinnikowa oraz pani Genowefa Buszo, która nie tylko prowadziła całość, ale też występowała jako artystka.

Zaczne od klubu, który liczy sobie latnych 20 lat. Nosił nazwę Klubu weteranów, zaś dziś - emerytów. Przed dwoma laty postanowiliśmy założyć zespół, który po dłuższych dyskusjach nazwaliśmy „Chryzantemy”. Do klubu przychodzi ludzi, potrzebujący ciepła obcowania, zaś do zespołu ganią się ci, co kiedyś, za młodu, tańczyli lub śpiewali na scenach amatorskich.

Nasz repertuar jest obliczony na 2 godziny i zawiera pieśni, tańce i scenki. Jednak czas trwania koncertu nie ograniczamy do określonych godzin - zależy to od publiczności. Możemy się „zwezać”, jak też „wyduzać”, gdyż bawimy się wspólnie z nimi i dla nich. Dziś na scenie ujrzymy 10 zespołaków, zaś „Chryzantemy” w pełnym składzie - to 20 osób.

Po koncercie zostanie nakryty wspólny stół i rozpocznie się część towarzyska Klubu Emerytów. Na zakończenie dodam, że kiedyś nasze spotkania odbywały się raz w miesiącu. Dziś tego jest za mało, gdyż chętnych do udziału w naszych spotkaniach jest coraz więcej. Z tego też powodu postanowiliśmy podwoić liczbę spotkań.

Reasumując, z całą pewnością można stwierdzić, pomijając walory artystyczne zespołu, widownia, jak też same „Chryzantemy”, bawiły się wymiennie, zupełnie zapominając o ciężkiej doli emeryta, jak też o tym, że chryzantemy są najpiękniejszą ozdobą północy jesieni.

Andrzej MALKIANIS
NA ZDJĘCIACH: fragmenty koncertu z niedzielnej imprezy w Pałacu Kultury w Nowej Wilejce.

Fot. Zbigniew Markowicz

Biejącej wiosny - 8 tys. ha lasu

Chociaż tegoroczna wiosna nie jest rolnikom łaskawa, nadal opóźnia się początek prac polowych, to jednak leśnicy przystąpili do sadzenia lasu. Prace te prowadzi się w 12 leśnictwach usytuowanych na piaszczyścinach gruntach południowo-wschodniej części kraju.

Biejącej wiosny leśnicy mają założyc 8 tys. ha lasu. Planuje się również zadrewnienie pewnej części leżącego odłogiem terenu, toteż leśnicy przewidują w najbliższym okresie wzmożony popyt na sadzonki drzewek leśnych. Zakładają się więc 7 regionalnych szkółek. Szkółka w Dubrawie pod Kownem na rozszerzenie swej działalności uzyskała fundusze z programu PHARE.

Jak twierdzi wiceminister rolnictwa i leśnictwa Algirdas Brukas, tegorocznej wiosny nie zabraknie sadzonek sosenek, natomiast część świerczków zostanie sprowadzona z sąsiedniej Białorusi.

Lasy na Litwie zajmują około 2 mln ha. Bliższe trzecia ich część po przeprowadzeniu reformy rolnej, trafi w ręce prywatnych właścicieli. Obecnie zreprivatyzowano już około 350 tys. ha lasu. W roku bieżącym, jak nigdy dotąd, należy odsadzić znaczne obszary lasów prywatnych, albowiem w roku ubiegłym wycięto go ponad 1 tys. hektarów. Sadzonki dla właścicieli do rekultywacji lasów szkółkarsze zamierzają sprzedawać według kosztów własnych, natomiast do zalesiania odłogów - udostępnią bezpłatnie.

Średnia wielkość należących do właścicieli indywidualnych działek leśnych wynosi teraz około 3 ha. Toteż dogład, wyrąb, zalesienie, sprzedaż drewna przysparza właścicielom sporo trosk. Celowe jest zatem, organizowanie spółek, zrzeszeń, które w razie potrzeby będą mogły im przysię z pomocą.

Danuta DANOWSKA

Z poczty redakcyjnej

Dziękujemy za pomoc

Święta Wielkanocne dla mieszkańców wsi Dojdlia, a także sąsiadujących - Nowosady, Wysokcie, Wersoczką, Huta, Gudakapie były w tym roku podwójnie radosne. W przedświąteczne dni do Dojldzkiej Szkoły Podstawowej przybył transport od „Caritasu” z Polski. Nie powinniśmy chyba wyjaśniać, w jakiej sytuacji znajdują się obecnie mieszkańcy wsi. Potrzebujących było wielu. Bardzo się cieszymy, że są ludzie, którzy pamiętają o nas i chcą nam pomóc.

Korzystając z lamów „Kurića Wileńskiego”, chcie-

libyśmy z całego serca podziękować „Caritasowi” z Polski oraz Wileńskiemu Towarzystwu Dobroczynności za tak szlachetny gest przedświąteczny. Dziękujemy również dyrektorce Dojldzkiej Szkoły Podstawowej Leonorze Jurgo oraz nauczycielom, którzy, nie żałując swojego wolnego czasu, rozdzielali przywiezione dary. Niech Bóg wynagrodzi Wasze starania i dobroć.

W imieniu mieszkańców wyżej wymienionych wsi

Anna CIMOSZ
Janina MIKUTAITIS
Helena HALABURDO

Żaluzje - szybko i tanio!

Gwarancja 2 lata
Gama kolorów
Fachowa obsługa -
zadzwoń!

Ten znak zapewni Ci jakość i doskonałą obsługę!

ADRESY: Wilnius, ul. Vytenio 20,
ul. Mindaugo 11, ul. Viršuliškių 42,
tel. (22) 63 37 02, faks 261036

RADIO „ZNAD WILII”

w bieżącym tygodniu o godz. 17.00
zaprasza do udziału w konkursie:

WYŚPIEWAJ BILET na „CZERWONE GITARY”

Podajemy 6 tekstów piosenek z repertuaru zespołu.
Nauć się, zaśpiewaj w konkursie
i wygraj bilet na koncert.

HISTORIA PEWNEJ ZNAJOMOŚCI

Morza szum, ptaków śpiew
Złota plaża pośród drzew-
Wszystko to w letnie dni
Przypomina Ciebie mi./bis

Szłaś przez skwer, z tylu pies,
„Głos wyrzeża” w pysku niósł.
Wtedy to pierwszy raz
Uśmiechnęłaś do mnie się./bis

Odtąd już dzielić po dniu
Upływały razem nam.
Rano skwer, plaża lub

Molo gdy zapadał zmierzch. /
bis

Płynął czas, letni czas,
Aż wakacji nadszedł kres.
Przyszedł dzień, w którym już
Rozstać musieliśmy się. /bis

Morza szum, ptaków śpiew,
Złota plaża pośród drzew -
Wszystko to w letnie dni
Przypomina Ciebie mi.
Przypomina Ciebie mi.

TAKIE ŁADNE OCZY

Ładne oczy masz-
Komu je dasz?
Takie ładne oczy,
Takie ładne oczy.

Trochę będzie szkoda...
Trochę będzie szkoda, gdy
Utopię się w nim.

Inne oczy masz
Każdego dnia,
Diabeł nie odgadnie
Co w nich schowasz na dzień.

Przez zielony staw
Przeleciał wiatr.
Po rozległej toni
Fala falęgoni.

W stawie zimna woda;
Trochę będzie szkoda,
Trochę będzie szkoda, gdy
Utopię się w nim.

Powiedz że mi jak
Odgadnąć mam,
Czy mnie będziesz chciała,
Czy mnie będziesz chciała.

Przez zielony staw
Łabędzie dwa
Grzechnie sobie płyną -
Czy mnie chcesz, dziewczyno?
W stawie zimna woda;

Ładne oczy masz -
Komu je dasz
Takie ładne oczy,
Takie ładne oczy
Takie ładne oczy...

NIEBO Z MOICH STRON

Jest w oczach Twych kolor nieba
z moich stron.
Jest uśmiech dnia, cienie liści,
które drżą.
Jest w głosie twym echo naszych
słów sprzed lat,
Są szepoty traw, które giąt letni
wiatr.

Jest w dionii mej miejsce na Twą
dłoń
Jak zamknąć mam nasze życie w
klacie rąk,
Jest w myślach mych miejsce
wspomnień, które znasz,
Bo często tak gościsz w nim,
często tak.

Więc zabierz mnie do tamtych
miejsz,
Gdzie pędzi w czas rytm naszych
serc,
A każdą z chwil chciał oddać
nam:
Tę dla mnie, dla Ciebie,
Tę dla mnie, dla Ciebie...

Więc zabierz mnie do
tamtych miejsc
Gdzie pędził czas w rytm
naszych serc,
A każdą z chwil chciał oddać
nam:
Tę dla mnie, dla Ciebie,
Tę dla mnie, dla Ciebie...

Więc zabierz mnie pod tamten
dach,
Gdzie pachnie chleb, gdzie cisza
gra,
A każda z nut brzmi tylko nam:
Ta dla mnie, dla Ciebie
Ta dla mnie, dla Ciebie - nam.

Więc zabierz mnie pod tamten
dach,
Gdzie pachnie chleb, gdzie cisza
gra,
A każda z nut brzmi tylko nam:
Ta dla mnie, dla Ciebie,
Ta dla mnie, dla Ciebie - nam.

KWIATY WE WŁOSACH

Kwiaty we włosach potargał wiatr
Po co więc wracasz do tamtych lat
Zgubionych dni nie znajdziesz już
Przejdziesz świat i wszędzie i wzdłuż

Kwiaty we włosach potargał wiatr
Dawno zmieniłaś swych marzeń
kształt

I dzisiaj ty i dzisiaj ja
To drogi dwie i szczęścia dwa
Więc choć z daleka wołasz mnie
Nie powiem tak, nie powiem nie
Bez wspomnień czasem łatwiej
żyć
Nie wraca nic

Kwiaty we włosach potargał wiatr

Wyrzucić z pamięci ostatni ślad

Bo dzisiaj ty, bo dzisiaj ja
To drogi dwie i szczęścia dwa
Więc choć z daleka wołasz mnie
Nie powiem tak, nie powiem nie
Bez wspomnień czasem łatwiej
żyć
Nie wraca nic

POWIEDZ STARY GDZIEŚ TY BYŁ

Powiedz stary, gdzieś ty był. Dziwną minę masz.
Pewnieś zwiedził Rzym lub Krym już nie jeden raz.
Możesz wiatry w polu gnać, aż zgubiłeś ślad
Powiedz gdzieś pod rynną wpadł.

Powiedz stary gdzieś ty był. Ileś soli zjadł
Może urwał ci się film u podnóża Tatr
Coś przed nami ukryć chcesz, lecz nie zwiedzisz nas!
Powiedz! Już najwyższy czas!

Stara wiara znów przygarnie cię - szkoda słów!
Więc uśmiechnij się i do góry głową!

Powiedz stary gdzieś ty był przez okragły rok.
Pewnie świat nie szczędził ci zmartwień ani trosk.
I choć grałeś, nie dał los tych najlepszych kart.
Siada! Może być coś zjadł.

Stara wiara znów przygarnie cię - szkoda słów!
Więc uśmiechnij się. I do góry głową!

To nieważne, gdzieś ty był! Byłeś diabała wart!
To nieważne gdzieś ty był. Nie udał ci się start.
Słuchaj, stary, sekret znam, by uratować cię:
Już najwyższy czas - zakochaj się!

SŁOWO JEDYNE - TY

Zobacz!
Pajaki tkaly welon Twój,
Widzisz!
Z pajęczej przędzy tkany tiul.
Kiedy Ty, Ty, Ty staniesz rankiem przy mnie-
Błyszna w nim klejnoty rosy.
Zobacz!
Rozwijają się konwalle kwiat.
Słuchaj!
Dźwięk leśnych dzwonków niesie wiatr,
Kiedy Ty, Ty, Ty idziesz, idziesz ze mną -
Dzwonią wszystkie dzwony Ziemi.

Refren:
Ty - jedyne słowo z wszystkich słów
Ty - najwięcej znaczy z wszystkich słów
Ty znalazłaś dla mnie uśmiech dnia
Ty uczylaś mnie jak kochać świat.

Zobacz!
Przejrzystej wody pełen dzban
Spróbuj!
W prezencie ślubnym strumień dał.
Kiedy Ty, Ty, Ty wzniesiesz pierwszy toast -
Wznieś toast leśne echa.

Refren

.....

Popatrz!
Kobierzec z igiel utkał las.
Dzisiaj
Do ślubu po nim będziesz szła.
Kiedy Ty, Ty, Ty idziesz ze mną -
Kwitną wszystkie kwiaty Ziemi.

Wytnij i zachowaj

